

भावसार सभाज, धुळे.

संस्थेची घटना.

भाग १ : घटना.

भाग २ : संस्थेचे नांव, उद्देश, कार्यक्षेत्र, कार्यालय, वर्ष, तालगन मंडळ, वार्षिक उत्पन्न, वार्षिक खर्च.

भाग ३ : संस्थेचे सभासद त्यांचे हक्क, कर्तव्य सभासदांची वर्गणी, सभासदांची अपात्रता.

भाग ४ : आमसभा.

भाग ५ : विषयवस्तु मंडळ [ट्रस्ट मंडळ].

भाग ६ : कार्यकारी मंडळ.

भाग ७ : पदाधिकारी.

भाग ८ : निवडणूक.

भाग ९ : घटना / प्रस्ताव.

भावसार समाज, धुळे घटना.

भाग पहिला.

घटना :- भावसार समाज, धुळे च्या उन्नती साठी केलेली घटना.

भाग दुसरा.

संस्थेचे नांव, उद्देश, कार्यक्षेत्र, कार्यालय, वर्ष, सलग्न मंडळ, वार्षिक उत्पन्न व वार्षिक खर्च.

[१] संस्थेचे नांव :- "भावसार समाज, धुळे". असे राहिल.

[२] उद्देश :- [१] समाजातील लोकांत सहकार्य व संघटन वाढविणे.

[२] ही संस्था सभासदांची बनलेली असेल. व संस्थेचे विशेष फायदे सभासदांनाच मिळतील.

[३] समाजाच्या मालकीच्या स्थावर व जंगम शिळकतीचे जतन, संरक्षण व संवर्धन करणे व त्या पासून उत्पन्न मिळविणे.

[४] समाजातील गरीम व हाताकड विद्याभ्यासा त्यांच्या शिक्षणास आर्थिक मदत करणे.

[५] समाजातील तरुण वर्गाची संघटना करून त्यांच्या कडून समाजाच्या उन्नतीस पोषक असे कार्यक्रम घडवून आणणे.

[६] समाजातील अडचणी सोडविणे, आपसातील तंटे, वाद मिटविणे.

[७] ही संस्था राजकारणापासून अलिप्त असेल.

[८] निराश्रितांना आर्थिक मदत करणे.

[९] भावसारानुसार, गिरगिराजा योषणा आहुत

समाजाची सर्वांगीण उन्नती करणेचा प्रयत्न करणे.

[१०] समाजातील कुलदेवता "श्रीहिङ्गुलांविका देवी माता"

हीची नियमित सेवा करणे व तिचे नवरात्र उत्सव
उत्साहाने पार पाडणे.

[११] कार्याक्षेत्र :- पुढे नगर पालिकेची जी हद्द असेल ते या संस्थेचे कार्याक्षेत्र
राहिले.

[१२] कार्यालय :- भावसार क्षत्रिय समाजाचे कार्यालय हे पंच संस्थेचे
[समाजाचे] कार्यालय राहिले व त्याचा पत्ता -

[१३] वर्ष :- संस्थेचे कामकाजाचे वर्ष हे १ एप्रिल ते ३१ मार्च अखेर
असे राहिले.

[१४] संलग्न मंडळे :- [१] भावसार युवक मंडळ.
[२] महिला मंडळ.
[३] संस्थेच्या आमसभेचे वेळोवेळी निमिलिली
इतर मंडळे.

[१५] वार्षिक उत्पन्न :- [१] वर्गणी सभे [२] देणगी सभे.
[३] मिळकती पासून [४] व्याज व इतर
मिळणारे भाड्याचे [५] सभासद फी, उत्पन्न
मिळण पड, देवीवा वर्गणी इ.

[१६] वार्षिक खर्च :- स्टेशनरी, टपाल व छापाई खर्च, संस्था हाती
घेईल. त्यासाठी लागणारा आवश्यक खर्च,
सेवकांचे वेतन, मागधन, छांधकाम, स्थावर व
जंगम मिळकतीची दुरुस्ती, शैक्षणिक खर्च,

म्युनिसिपल कर, सरकारी कर, प्रवास खर्च, ऑडीट फी इ. संस्थेच्या इतर विधायक हेतु साठी होणारा खर्च.

भाग तिसरा.

संस्थेचे सभासद, त्यांचे हक्क, त्यांची कर्तव्ये, त्यांची वर्गणी, सभासदांची अपात्रता.

[१] सभासद :- भावसार जातीतील कोणत्याही स्त्री व पुरुषाला, संस्थेचे सभासद होता येईल. मात्र त्याचे वय किमान १८ वर्षे पूर्ण असावे, व किमान सहा महिने तो समाजाचे कार्यक्षेत्रांत स्थायिक असला पाहिजे.

[२] वर्गणी :- संस्थेची वार्षिक वर्गणी रु १०/-, रु १०१/- एकदम फी देणा-यांस आजीव सभासद समजणेत येईल. [मात्र ही घटना लागू होणेपूर्वी जे आजीव सभासद झाले आहेत. ते आजीव सभासद म्हणून राहतील.]

[३] कर्तव्य :- संस्थेच्या घटना व नियमाप्रमाणे आमसभा, ट्रस्ट मंडळ, कार्यकारी मंडळ वेळोवेळी जे धोरणात्मक ठराव पास करतील, त्या प्रमाणे सभासदांनी वागण्याचे मान्य केले पाहिजे. मात्र कार्यकारी मंडळाने वेळोवेळी केलेले ठराव पुढील आमसभेत मंजूरी घेतल्याशिवाय अंमलात आणू नये.

कोणत्याही सामाजिक कार्यात भाग घेऊन शारीरिक व आर्थिक मदत करणे.

[४] हक्क :-

१] प्रत्येक सभासदांस समाजाविषयी व पंच

विषयी आपले विचार भाषणाव्दारे किंवा निवडणा
व्दारे व्यक्त करता येईल. मात्रदयांत व्यक्तिगत
टिप्पणी नसावी.

२] संस्थेच्या कामकाजाविषयी विचारपूस करणे,
योजने त्या सूचना करणे, अध्यक्षांचे अनुमतीने सभेत
ठराव मांडणे.

३] संस्थेचे लेखी कागदपत्र व जमाखर्च संस्थेच्या अध्यक्षांच्या
लेखी परवानगीने सभासदांत पाहता येईल.

४] कायदेशीरतेतल समाजाचे सर्व घटकांनी संस्थेचे सभासद
होणे.

[५] अनाश्रित :-

एकादया सभासदाने समाजास बाध करणारे किंवा घटनेच्या
नियमाविरुद्ध वर्तन केले आहे. अशी शिफारस कार्यकारी
मंडळाकडून आल्यास किंवा त्याने तसे वर्तन केले आहे.
अशी आमसभेच्या हजर असलेल्या सभासदांपैकी दोन
तृतीयांश सभासदांची खात्री होवून, जर त्यांनी त्याचे
सभासदत्व रद्द करणारा ठराव पास केला. तर त्या
वेळेपासून एक वर्षा करता त्याचे सभासदत्व रद्द होईल.
असा सभासद जर एकादया अधिकार पदावर असल्यास
त्याने त्यावेळेस झालेल्या कागापा चार्ज ताबडतोब
संबंधीत अधिका-यांकडे दिला पाहिजे. वरील एक
वर्षाची मूदत संपण्यापुर्वीच सभासदत्व रद्द झालेल्या
हसमाने माफीचा अर्ज केल्यास व आमसभेत तो अर्ज
योग्य वाटल्यास आमसभा बहुमताने त्यास परत
सभासदत्व करून देईल.

भाग चवथा.

[१] या संस्थेच्या सभासदांची आमसभा बनेल.

[२] अ]. वार्षिक आमसभा प्रत्येक वर्षाची जुन महिन्यांत घेतली जाईल.

त्या आमसभेत कार्यकारी मंडळाकडून संपलेल्या वर्षाचा कामाचा अहवाल, जमाखर्च, तेरीज, ताळेबंद अंतर्गत व सरकारी ऑडीट रिपोर्ट सहित सादर केला जाईल. तसेच पुढील वर्षाची अंदाज पत्रक [बजेट] सादर केले जाईल. कार्यकारी मंडळाकडून आलेल्या स्मिारशी वर निर्णय घेईल. संलग्न संस्थांचे आर्थिक रिपोर्ट व अहवाल सादर करणेत येतील.

ब] १] अंतर्गत ऑडीट :-

या आमसभेत नवीन वर्षासाठी अंतर्गत ऑडिटरची नेमणूक करण्यांत येईल. त्यांनी आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर एक महिन्याचे आत म्हणजे एप्रिल मध्ये रिपोर्ट दिला पाहिजे.

२] आमसभा सरकारी लेखा परीक्षणासाठी चार्टर्ड अकौंटंटची नेमणूक करेल. त्यांनी आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर व अंतर्गत लेखा परीक्षण झाल्यावर ताबडतोब [शैक्य तोवर मे महिन्याचे अखरे] ऑडीट कल्ल अहवाल दिला पाहिजे. व तो आमसभेसुटे ठेवणेत यावा.

३] दुसरी आमसभा नवरात्र महोत्सवाचे अगोदर एक महिना घेणेत यावी. या आमसभेत नवरात्र महोत्सवाची स्मरेखा, पूजे बदल दयावयाचा मान/ लिलाव इ. ठरविणेत यावे.

४] कार्यकारी मंडळ किंवा ट्रस्ट मंडळास आवश्यकता वाटल्यास त्या प्रमाणे अध्यक्ष "विशेष आमसभा" बोलावतील.

५] कार्यकारी मंडळाने किंवा ट्रस्ट मंडळाने आमसभा बोलावण्याची मागणी केल्यास अध्यक्षांनी १५ दिवसांचे आत आमसभा घेतली पाहिजे.

६] सभेचे कामकाज अध्यक्ष चालवतील. ते गैरहजर असल्यास

उपाध्यक्ष व दोन्ही गैरहजर सभासदांस हजर सभासदांतून तात्पुरता अध्यक्ष निवडून सभेचे कामकाज चालवावे.

७] कोरम - आमसभेच्या बैठकीचा कोरम पदावरील संख्येच्या १/३ किंवा २५ या दोन्ही पेक्षा जी संख्या लहान असेल तेवढा राहिल.

८] तहकूब सभा - सचुरलर [परिपत्रक] मध्ये नमूद केलेल्या वेळे पासून एक तासापेक्षा जास्त कोरम न आल्यास, हजर सभासदांनी एक तासानंतर आमसभेचे कामकाज सुरू करावे.

९] कोरमच्या अभावी तहकूब झालेल्या बैठकीस कोरमची आवश्यकता नाही.

१०] हरकतीचा सुद्धा - आमसभेतील हजर सभासदांनी चालू विषयाला धरून लेखी हरकतीचा सुद्धा [पॉइंट ऑफ ऑर्डर] मागता येईल. अशा बाबतीत सभेचा अध्यक्ष होय किंवा नाही असा निर्णय देईल. व तो निर्णय अंतिम राहिल.

११] मत - प्रत्येक सभासदांस ठरावावर एक मत देता येईल. अध्यक्षांना आवश्यकता वाटल्यास खाद्या ठरावावर गुप्त मतदान घेता येईल.

१२] पोल - सभेतून दोन सभासदांनी पोल मागितल्यास प्रोसिडींग बुकांत कोणत्याही ठरावावर अनुकूल, प्रतिकूल, तटस्थ मते इ. ची नोंद करणेत येईल.

१३] कर्जे - धंद्याकरीता किंवा व्यवहाराकरीता कर्जे देण्यांत येत नयेत. संस्थेच्या हितासाठी किंवा विकासासाठी आमसभेच्या धरवानगीने ट्रस्ट मंडळ किंवा कार्यकारी मंडळ योग्य त्या दराने कर्जे काढतील.

१४] कार्यक्रम पत्रिका [सचुरलर] आमसभेची कार्यक्रम पत्रिका १५ दिवस आधी संस्थेच्या नोटीस बोर्डावर लावण्यांत येईल. सभेच्या ४८ तास आधी सर्व सभासदांना कार्यक्रम पत्रिका मिळण्याची व्यवस्था

करण्यांत येईल. मात्र तातडीच्या किंवा विशेष आमसभेची कार्यक्रमा पत्रिका ७ दिवस आधी काढावी.

सदर आमसभेतील विषया संबंधी आमसभा जाहिर झाल्यापासून त्याचे कार्यपत्र व माहिती कार्यालयांत सर्व सभासदांना कार्यालयीन वेळांत पहावयास मिळेल.

भाग पांचवा.

ट्रस्ट मंडळ - विश्वस्त मंडळ.

- [१] विश्वस्त मंडळ तीन सभासदांचे आहे. ३१/२/८३.
- [२] विश्वस्त मंडळाची मुदत ५ वर्षे असेल. ट्रस्ट मंडळाच्या सभासदांपैकी कोणत्याही व्यक्तीला राजीनामा द्यावयाचा असल्यास त्यांनी तो आमसभेमुळे पाठवावा. तेथे तो मंजूर होईल. मात्र ट्रस्ट प्रमुखाला राजीनामा द्यावयाचा असल्यास तो त्यांनी अध्यक्षकडे द्यावा. व अध्यक्षांनी त्याचा निर्णय आमसभा बोलावून घ्यावा.
- [३] ट्रस्ट मंडळ आपल्यातून एक "ट्रस्ट प्रमुख" नामून निवडेल.
- [४] ट्रस्ट मंडळाच्या जागेसाठी उमे राहणा-या उमेदवाराची पात्रता -
 - १] तो आजीव सभासद असावा.
 - २] त्याचे वय किमान ४० वर्षे असावे.
 - ३] तो साक्षर असावा.
 - ४] त्याने कार्यकारी मंडळावर काम केलेले असावे. तसेच त्याला कार्यकारी मंडळावरून काढलेले नसावे.
- [५] ट्रस्टीची निवडणूक संस्थेचे सभासद गुप्त मतदान पद्धतीने करतील.
- [६] स्थावर जंगम इस्टेटच्या खरेदीविक्री बाबत आमसभा जो निर्णय घेईल. त्याची पूर्तता करण्याची जबाबदारी विश्वस्त मंडळावर राहिल.
- [७] स्का वेब्स रु. ३०००/- पेक्षा अधिक जंगम मालाची खरेदी विक्री किंवा इतर खर्चाचा निर्णय ट्रस्ट मंडळ व कार्यकारी मंडळ यांचे संयुक्त सभेत घेतला

याचा. फक्त संयुक्त समेत कार्यकारी मंडळाच्या कोरम शिवाय किमान दोन विषयस्त [ट्रस्टी] हजर असले पाहिजे. मात्र एकच विषय दोन वेगवेगळ्या समेत घेऊनही दोन्हीही समेत एकही ट्रस्टी हजर न आल्यास पुढील समेत कार्यकारी मंडळ अशा विषयावर निर्णय घेऊ शकेल.

[८] ट्रस्ट मंडळाचे अधिकार -

१] ट्रस्ट मंडळ कार्यकारी मंडळावर नियंत्रण ठेवेल. समाजाची सुधारणा होणेसाठी ट्रस्ट मंडळ कार्यकारी मंडळाला मधून-मधून आदेश देईल वह्या आदेशाप्रमाणे वागण्याचे बंधन कार्यकारी मंडळावर राहिल.

२] वर्ष संपल्यावर दोन महिन्याचे आंत आमसभेपूर्वी संपलेल्या कामकाजाचे व्षाचि तेरीज ताळेबंदासहीत जमाखर्च अंतर्गत लेखा परीक्षण व सरकारी लेखा परीक्षणा कडून ऑडीट करून घेऊन ऑडीट रिपोर्ट सहीत ट्रस्ट मंडळाने कार्यकारी मंडळा कडून मागवावे.

३] समाजाच्या मालकीच्या इस्टेटीयॅकी कांही मोठी दुरुस्ती किंवा नवीन बांधकाम करताना असे त्याचे कार्यकारी मंडळाचे अध्यक्ष, ट्रस्ट मंडळ, कार्यकारी मंडळ, त्यांची संयुक्त सभा बोलावतील. या समेत कार्यकारी मंडळास सल्ला देणे व मार्गदर्शन करणे असे ट्रस्ट मंडळाचे काम राहिल.

[९] ट्रस्ट मंडळाचे विविध अधिकार -

अ] आमसभा किंवा संस्थेची संबंधीत इतर कोणत्याही समेचा निर्णय व ठराव संस्थेच्या हित संबंधास बाधा आणणारा आहे असे दोन किंवा अधिक ट्रस्टीची खात्री झाल्यास तो ठराव किंवा निर्णय ते तात्काळ स्थगित करू शकतील. ट्रस्टींच्या गैरहजेरीतील समेतही अशा अर्थाचा ठराव किंवा निर्णय ट्रस्ट मंडळ त्यांच्या समेत निर्णय घेऊन ट्रस्ट मंडळाच्या जमाखर्चाच्या लेखा आदेशाचे स्थगित करू शकतील.

ब] कार्यकारी मंडळाचे कार्य संस्थेच्या घटनेला सोडून नियमबाह्य व असमाधानकारक होत आहे असे दिसून आल्यास ट्रस्ट मंडळ बहुमताने

कार्यकारी मंडळास बरखास्त करता येईल. यासाठी ट्रस्ट प्रमुखाने ट्रस्ट मंडळांची सभा बरोलाविली पाहिजे. मात्र यासाठी कार्यकारी मंडळाला आपली बाजू मांडण्याची संधी दिली पाहिजे.

[१०] ट्रस्ट मंडळाच्या सभासदांपैकी एखादा सभासद दिवंगत झाल्यास किंवा त्याने राजिनामा दिल्यास किंवा इतर कारणांमुळे जागा रिक्त झाल्यास त्या जागेची निवडणूक मतदार सभासद नियमाप्रमाणे गुप्त मतदान पद्धतीने करतील. अशी निवडणूक ती जागा खाली झाल्यापासून ९० दिवसांचे आत करावी. सदर निवडणूकीचा कार्यक्रम कार्यकारी मंडळाने ठरवावा.

[निवडणूक पंच कमेटी नेमणे, तारीख वगैरे].

[११] अपात्रता :- ट्रस्ट, प्रमुख किंवा ट्रस्ट सभासद यांचे कडून घटनेचा भंग झाल्यास किंवा नियम बाह्य काम केल्यास, किंवा आपल्या अधिकार पदाचा दुस्मयोग अगर गैरवापर केला असे सिध्द झाल्यास किंवा मागील कागदपत्रे पूर्णपणे ताब्यात दिली नसल्यास अशा ट्रस्टीची आमसभेत बहुमताने ट्रस्टीपद रद्द करता येईल. ट्रस्टीस आपली बाजू मांडण्याचा पूर्ण अधिकार राहिल.

भाग सहावा.

कार्यकारी मंडळ.

[१] संस्थेच्या सभासदांनी गुप्त मतदान पद्धतीने निवडून दिलेल्या किंवा नियमाने स्विकृत झालेल्या सभासदांचे कार्यकारी मंडळ बनेल.

[२] कामे व अधिकार :-

अ] सामाजिक रुढी, परंपरा आणि घटनेतील नियम यांना अनुसरून संस्थेचा कारभार चालविणे.

ब] संस्थेच्या सर्व संलग्न मंडळांवर कार्यकारी मंडळाचे अंतिम नियंत्रण राहिल. तथापि त्या संलग्न मंडळांना इतर नियमानुसार समाज कार्य करण्यास त्यांना स्वतंत्र्य राहिल.

[३] समाजाच्या भालकीच्या स्थावर व जंगम भिळकतीवर ताब्या ठेवणे व

नेमणे

- [४] समाजाचे पंच बाब, देण्या, भाड्याचे उत्पन्ना वसूल करणे. तसेच थकबाक्या वसूल करणे. मात्र तडजोड अगर माफ करणवयाचे असल्यास किंवा कायदेशीर झालाज करावयाचा असल्यास त्याचा निर्णयद्वस्त मंडळ व कार्यकारी मंडळ यांच्या संयुक्त सभेत घेण्यांत येईल.
- [५] अंदाज पत्रकांप्रमाणे खर्च करणे, शेकडा वीस टक्के जादा खर्च करण्याचा अधिकार असेल.
- [६] समाजातील सभासदांकडे खाते कार्य असल्यास ते पार पाडण्यास सहाय्य करणे. तसेच समाजातील तेंटे, वाद व मतभेद मिटविणे, तक्रारीचे निवारण करणे व अडचणी सोडविणे.
- [७] घस्टेटीची दुरुस्ती करणे व त्यासाठी होणारा खर्च करणे.
- [८] कार्यकारी मंडळ सामुदायिकरित्या व व्यवस्थित आमसभेत जबाबदार राहतील.
- [९] आवश्यक तो नोकर नेमणे व दूर करणे.
- [१०] जमाखर्च, तमासणे व ऑडीट रिपोर्टचा विचार करणे.
- [११] सभासदांना कामकाजाविषयी माहिती देणे.
- [१२] निरनिराळ्या कामासाठी उपसमित्या नेमणे अथवा रद्द करणे.
- [१३] जमाखर्चास मंजूरी देणे.
- [१४] रिकाम्या झालेल्या जागी दुसरा सभासद नेमणे व त्यास पुढील होणा-या आमसभेत मान्यता हवी.
- [१५] समाजाचा कार्याचा पुढीलने घटनेला विरुद्धी येणार नाही. असे नियम कार्यकारी मंडळास करता येतील. मात्र पुढील आमसभेत त्यास मंजूरी घेतली पाहिजे. असे नियम आमसभेत मंजूर झाल्याशिवाय त्यांची अंमलबजावणी करता येणार नाही.
- [१६] वार्षिक अहवाल, तेरीज, ताळेबंद, वार्षिक सभेच्या १५ दिवस अघि सभासदांना संस्थेच्या ऑफिसांत पहाता येतील.

[१७] सलग्न मंडळाकडून त्याचे वार्षिक अहवाल, जमाखर्च, तेरीज, ताळेमांड इ. मागविणे.

[१८] मासिक सभा - महिन्यांतून किमान एक कार्यकारी मंडळाची सभा भरविण्यांत येईल. या सभेत झालेल्या कामकाजाच्या आढावा व पुढे करावयाच्या कामकाजाची स्पर्धा ठरविली जाईल.

[१९] विशेष सभा - कार्यकारी मंडळाच्या पांच सभासदांनी आपल्या सही निशी लेखी मागणी अध्यक्षकडे केल्यास, त्यांनी कार्यकारी मंडळाची सभा १० दिवसांत घेतली पाहिजे.

[२०] कामकाज - सभेचे कामकाज अध्यक्ष चालवतील. ते गैरहजर असल्यास उपाध्यक्ष व दोन्हीही गैरहजर असल्यास सभासदांकडून तात्पुरता अध्यक्ष नेमून त्या सभेचे कामकाज चालवावे.

[२१] कार्यकारी मंडळाचा कोरम पांच सभासदांचा राहिल.

[२२] तहकूब बैठक - भाग ४, नियम ८ प्रमाणे.

[२३] मत - प्रत्येक सभासदास ठरावावर एक मत देता येईल. समान मते पडल्यास अध्यक्षांना एक जोदा मत [कॉस्टींग व्होट] देण्याचा अधिकार राहिल.

[२४] सभासदांची गैरहजेरी - कार्यकारी मंडळाचा खादा सभासद सतत तीन बैठकींना गैरहजर राहिल्यास त्याचे सभासदत्व शो-काँज नोटीस देवून रद्द करण्यांत येईल. मात्र -

अ] त्यास बैठकीचे लेखी आमंत्रण मिळाले असले पाहिजे.

ब] तो सभासद आजारी नसावा.

[२५] राजिनामा - कार्यकारी मंडळाच्या कोणाही सभासदास राजिनामा दाखवाचा असल्यास त्याने तो अध्यक्षांकडे सादर करावा. त्या राजिनामाचा निर्णय कार्यकारी मंडळाने करावा. अध्यक्षांना राजिनामा दाखवाचा असल्यास त्यांनी तो सचिवांकडे पावा. सचिवाने अध्यक्षांच्या राजिनाम्याचा निर्णय ट्रस्ट मंडळ व कार्यकारी मंडळ यांच्यासंयुक्त सभेत घ्यावा.

- [२६] समाजाच्या किंवा संस्थेच्या विशीष्ट कार्यासाठी कार्यकारी मंडळ खास समिती नेमून ते कार्य पार पाडण्याची जबाबदारी त्याचेवर टाकू शकेल.
- [२७] ज्या कामासाठी समिती नेमली असेल. त्या समितीने त्याचे कार्य संपल्यावर सर्व अध्यास व जमाखर्च १५ दिवसांचे आत कार्यकारी मंडळास दिला पाहिजे.
- [२८] सदरचे अध्यास मंजुरी मिळे पर्यंत त्या समितीचे आस्तित्व राहिल.
- [२९] ज्या कामासाठी समिती नेमली असेल. त्या कामाचा संबंध जर खाद्या खात्याच्या कार्यकारी मंडळातील अधिका-यांकडे पोहचत असेल. तर तो त्या समितीचा पदसिद्ध अध्यक्ष असेल. तसेच समितीने आपला सचिव समितीतुनच निवडावा.
- [३०] समितीने ठरविलेल्या मुदतीत आपले काम पार न पाडल्यास कार्यकारी मंडळ किंवा आमसभा योग्य तो निर्णय घेऊ शकेल.
- [३१] ठरावाचा फेरविचार - कार्यकारी मंडळाने केलेल्या ठरावापैकी जर खादा ठराव घटनेला विसंगत किंवा समाज हिताच्या दृष्टीने घातक आहे. असे कार्यकारी मंडळाने १/३ सभासदांच्या सहीने लेखी यादी आल्यास तो ठराव घटक घेण्यासाठी १५ दिवसांचे आत या ठरावाचा फेरविचार करता येईल. अशा ठरावाच्या फेर विचाराचा निर्णय होईपर्यंत अशा ठरावाची अंमलबजावणी करता येणार नाही.
- [३२] समाजाचा सर्व पैसा "भावसार हितिय समाज, धुळे" या नावाने ठेवून घाते उघडून ठेवावा.
- [३३] बँकेतून पैसे चेकने काढतांना अध्यक्ष व अकौण्ट यांच्या संयुक्त सहीने काढावा. यापैकी खादा गैरहजर असल्यास त्याचे ऐवजी सचिवाने सही करावी.

भाग सातवा.

पदाधिकारी.

[१] अध्यक्ष, [२] उपाध्यक्ष, [३] सचिव, [४] जर्नल, [५] खाती व त्यावरील अधिकारी -

[१] अध्यक्ष:- कामे व अधिकार -

- १] प्रत्येक खात्याच्या कारभारावर देखरेख ठेवणे.
- २] सहका-यांस सल्ला देणे व त्याच्या कामकाजांत मदत करणे.
- ३] कार्यकारी मंडळाची सभा बोलाविणे, मंडळाच्या किमान पांच सभासदांनी लेखी मागणी केल्यास दहा दिवसांपेक्षा आत सभा बोलाविणे.
- ४] अध्यक्ष या नात्याने कार्यकारी मंडळाची सभा चालविणे.
- ५] सभेत एखादा विषय चर्चेसाठी घेण्यास परवानगी देणे अगर नाकारणे.
- ६] कार्यकारी मंडळ व्यतिरिक्त एखाद्या व्यक्तीस सल्ला मसलतीसाठी अर्मात्र करून बोलाविणे. कार्यकारी मंडळाच्या सोळाठी नियमसंज्ञा आवश्यकतेनुसार सल्लामसलतीसाठी बोलाविणे.
- ७] सभेचे नियम तोडल्यास एखाद्या सभासदांस अगर सभासदा व्यतिरिक्त इसमास सभा सोडून जाण्यास सांगणे.
- ८] सभासदास कामाची माहिती देणे.
- ९] एखाद्या प्रसंगी कार्यकारी मंडळाने न ठरविलेली एखादी आवश्यक गोष्ट आपल्या सहकारी सभासदांचे तोंडी संमतीने अंमलात आणणे. मात्र लगेच ही गोष्ट सभेत मांडून त्यास अध्यक्ष मान्यता मिळवितात.
- १०] समाजाच्या स्थावर व जंगम मिळकतीवर मुखत्यार म्हणून ताबा व देखरेख ठेवणे.
- ११] समाजातील बांधवांफडे असलेल्या व्यक्तीस समाजाचा प्रमुख मान्यता भाग देणे.
- १२] कार्यकारी मंडळातील एखादे खात्याचे कामकाज समाधानकारक होत नसल्यास त्या खाते प्रमुखाकडून त्याच्या खात्याचा राजिनामा

अध्यक्ष भागू शकतील. खाते प्रमुखाने तो दिला पाहिजे. असा राजिनामा खाते प्रमुखाने न दिल्यास त्याचे खाते त्याचे कडून अध्यक्ष काढून घेऊन त्यावर दुसरे खाते प्रमुख नेमतील.

१२] कार्यकारी मंडळ सभाजाचे कामकाज सांभाळण्यास असमर्थ आढे आते कार्यकारी मंडळातील किमान सात सभासदांचे मतान्वय झाल्यास कार्यकारी मंडळाने सामुदायिक राजिनामा ट्रस्ट मंडळाकडे दिला पाहिजे. असे कार्यकारी मंडळ बरखास्त झालेनंतर, ट्रस्ट मंडळ नवीन निवडणूक सहा महिन्यांचे आत घेतील. तो प्रयंत ट्रस्ट मंडळ सर्व कारभार, स्वतः, किंवा सहादी कार्यवाहू समिती नेसून पाहिल.

[२] उपाध्यक्ष :-

- १] अध्यक्ष सांगितलेल्या प्रमाणे त्याचे कामांत मदत करणे.
- २] अध्यक्षांचे गैरहजेरीत त्यांची कामे पहाणे.

[३] सचिव :-

- १] नोकर वर्गाच्या कामावर देखरेख ठेवणे.
- २] ट्रस्ट मंडळ, कार्यकारी मंडळ किंवा आमसभा यांचे बैठकीत आमंत्रण पत्रक, [सफपुलर/अर्जेडा] संबंधित अधिका-यांच्या संमतीने तयार करणे.
- ३] सदर आमंत्रण पत्रक सभासदांना पोहोचविण्याची व त्यावर सहया देण्याची व्यवस्था करणे.
- ४] प्रत्येक आमंत्रण पत्रकेची तारीख, वेळ, स्थळ व विषयांची यादी देणे. गौष्टी स्पष्टपणे लिहाव्यात.
- ५] नियमाप्रमाणे ज्याचे सभासदत्व रद्द होत असेल त्यांची नावे कार्यकारी मंडळाच्या सभेत मांडून त्या बदल योग्य तो निर्णय घेणे.
- ६] ट्रस्ट मंडळ, कार्यकारी मंडळ आणि आमसभा यांचे बैठकीचे कचे प्रोटोकॉल लिहिणे व ते पक्के लिहून पुढील बैठकीस मंजुरीस मांडणे.

७] संस्थेचे लिखाण करणे, महत्वाची कागदपत्र व दस्तऐवज सुरक्षित राखावे.

८] संस्थेच्या वेळी आवश्यक ती माहिती व कागदपत्र हजर करणे.

९] सभासदांकडून आलेल्या सूचना, तक्रारी अर्ज वगैरे पत्रव्यवहार संबंधीत मंडळापुढे मांडून त्यावर निर्णय घेणे.

१०] संस्थेचे ऑफिस सामान डेडस्टॉक ताब्यात ठेवणे व त्याची नोंद घेणे.

११] सभासदांची आवश्यक ती माहिती व जाणवारी संग्रहीत ठेवणे.

१२] आवश्यक तो पत्रव्यवहार करणे व नोटीस देणे.

[४] लेखापाल / अकौंटंट :-

१] संस्थेचा खजाना ठेवणे व योग्य त्यावेळी ऑडिट करून घेणे.

२] संस्थेचे कागदपत्र, जमाखर्च जर खाद्या सभासदाने पहावयास मागितल्यास ते दाखविणे.

३] संस्थेचा वार्षिक अहवाल आणि तेरीज ताळेबंद तयार करणे व कार्यकारी मंडळाच्या बैठकीत पास करून नंतर आमसभेत मंजुरीसाठी मांडणे.

४] लाईट [बीज] बिल, पगार, 'म्युनिसिपल टॅक्स' वगैरे न टाळता येणारा दैनंदिन खर्च अकौंटंट यांनी करावा.

५] संस्थेच्या घेणे व देणे संबंधीच्या यादया सचिवाला व अध्यक्षांना वेळोवेळी देणे.

६] स्कावेळी जास्तीत जास्त रु. १००/- खर्च करता येतील. व रु. ५००/- पेक्षा जास्त शिल्लक हातात ठेवू नये.

[५] खाती व त्यावरील अधिकारी -

[१] भांडी व डेडस्टॉक, खानेसुमादी २] विद्यार्थी फंड - शिक्षण खाते

३] देवी खाते ४] वसुली खाते

१] प्रत्येक खात्यावर कार्यकारी मंडळ, कार्यकारी मंडळातून किंवा त्याची आवश्यकता वाटल्यास आमसभेच्या सभासदांमधून अधिकारी

नेमले जातील. त्या अधिका-यांनी आपआपल्या खात्यावर देखरेख ठेवून कोणत्याही कार्यकारी मंडळाकडे रिपोर्ट तावा.

२] कार्यकारी मंडळांत त्या खात्यासंबंधी जे निर्णय घेतले जातील. त्यांची अंमलबजावणी करणे.

३] कार्यकारी मंडळांस जी माहिती लागेल ती पुरविणे.

४] खात्यात ज्या काही नवीन सुधारणा किंवा नवीन गोष्टी सुरू करावयाच्या असतील त्यात प्रथम कार्यकारी मंडळांतून मंजुरी घेतली पाहिजे.

[७] अंतर्गत लेखा परीक्षण :- [इंटर्नल ऑडिट].

१] संस्थेत व तिचे संलग्न संस्थांचे जमाखर्च तपासून त्यांचे ऑडिट रिपोर्ट आमसभेपुढे ठेवणे साठी अध्यक्षकडे देणे.

२] आमसभेने नेमलेल्या ऑडिटरने राजिनामा दिल्यास किंवा काही अडचणीमुळे जमाखर्च ऑडिट करून घेणे असक्य झाल्यास सचिवाने ही बाब कार्यकारी मंडळापुढे मांडून दुस-या ऑडिटरची निवड कार्यकारी मंडळाने करून घ्यावी. व त्याचे कडून जमाखर्च ऑडिट करून घ्यावे. अशा नेमलेल्या ऑडिटरची पुढील आमसभेत मंजुरी घ्यावी.

३] ऑडिटर हा कार्यकारी मंडळाचा सभासद नसावा.

भाग आठवा.

निवडणूक.

[१] कार्यकारी मंडळाची निवडणूक दर तीन वर्षांनी गुप्त मतदान पद्धतीने घेतली जाईल. मावळत्या कार्यकारीणीची मुदत संपल्याचे आंत नवीन कार्यकारीणीची निवडणूक घ्यावी व १ सप्टेंबर नवीन कार्यकारी मंडळाने चार्ज घ्यावा.

[२] काही अनपेक्षित अडचण आल्यास अशी निवडणूक मावळत्या कार्यकारीणीची मुदत संपल्यावर [जास्तीत जास्त] क्माल दोन

महिन्यांभी होऊ शकेल. तो पर्यंत जुन्या कार्यकारीणीने ट्रस्ट मंडळाच्या मंजुरीने काळजीवाहू कार्यकारीणी म्हणून काम बघावे.

[३] कार्यकारी मंडळाच्या ११ सभासदांच्या जागेकरीता निवडणूक संस्थेचे मतदात्र गुप्त मतदान पध्दतीने करतील.

[४] कार्यकारी मंडळाचे निवडणूकीत उमे राहणा-या उमेदवाराचे वय किमान २१ वर्षे पूर्ण असले पाहिजे. वर तो अखंड सभासद असावा.

[५] संस्थेचे सभासद असतील तेच मतदार असतील. मात्र ज्या तीन वर्षांकरिता कार्यकारीणीची निवड होणार असेल. त्या आधीच्या तीन वर्षांची सभासद फी त्या [आधीच्या] तीन वर्षांची श्रेष्ठता कारणां जाणेवारी ३१ पर्यंत भरली पाहिजे.

[६] ट्रस्ट मंडळ, कार्यकारी मंडळ, भावसार युवक मंडळाची कार्यकारीणी हयांच्या सभासदांचे जागेपैकी कुठल्याही एका पेक्षा जास्त जागेवर कुणालाही रहाता येणार नाही.

[७] मतदारांस निवडणूक येणा-या उमेदवारांचा संख्येअतकी मते देण्याचा अधिकार राहिल. व ती सर्व मते प्रत्येकी स्क या प्रमाणे विभागून द्यावीत.

[८] उमेदवारास अगर सभासदांस आपल्या मताचा प्रचार निवडणूक केंद्रापासून २५ फुटांच्या बाहेर करता येईल.

[९] ट्रस्ट मंडळ पांच सभासदांची निवडणूक पंच कमेटी नेतवारी मध्ये नेमली जाईल. मात्र या सभासदांना निवडणूकीत भाग घेता येणार नाही.

[१०] घटनेच्या नियमाप्रमाणे व पध्दतीस अनुसरून निवडणूका पार पाडणे व निर्णय [निकाल] जाहिर करणे हे या कमेटीचे कार्य राहिल.

[११] निवडणूकीचा कार्यक्रम निवडणूक पंच कमेटीने अशा रितीने योजावा की, वेळेवर निवडणूक घेतली जाऊन नवनिर्वाचित कार्यकारीणीस १ सप्टिलला चार्ज घेणे सुलभ होईल.

[१२] जितक्या जागा निवडून घावयाच्या, त्याचे ५०% पेक्षा कमी

सभासदांचे वैध नामनिर्देशन पत्र आल्यास ती निवडणूक प्रक्रिया रद्द समजून ट्रस्ट मंडळाने कारभार बघावा, व त्यांनी ६ महिन्यांचे कालावधीत निवडणूक प्रक्रिया सुरू करावी. निवडून घावयाच्या जागेपेक्षा कमी मात्र ५०% पेक्षा अधिक वैध नामनिर्देशन पत्र आल्यास राहिलेल्या रिक्त जागा आगसमेत भरण्यांत येतील.

[१३] निवडणूकीचे कागद कमी पांच दिवस अगोदर प्रत्येक उमेदवाराला मतदानाचा नमुन्याचा फॉर्म देणेत येईल.

[१४] निवडणूक क्षेत्रावर मतांच्या वेदल्या लील करणे व त्या सुरक्षित जागी बंदोबस्तांत ठेवणे.

[१५] निवडणूकीबद्दल काही तक्रारी निर्माण झाल्यास निवडणूक पंच कमेटीचा निर्णय अखेरचा राहिल.

[१६] कार्यकारीणीच्या निवडणूकीच्या नॉमिनेशन फॉर्मची फी. रु. ५/- व डिपॉझिट रु. २५/- असे रु. ३०/- उमेदवारांस भरावे लागतील. ट्रस्ट मंडळाच्या जागे करिता फॉर्म फी रु. ५/- व डिपॉझिट रु. ३१/- राहतील.

[१७] शेवटच्या नंबराने निवडून आलेल्या उमेदवारांस मिळालेल्या मतांपैकी १/२ मतांपेक्षा कमी मते ज्या उमेदवारांना मिळाली. त्यांचे डिपॉझिट जप्त झाले आहे असे संजण्यांत येईल.

[१८] निवडणूक पंच कमेटीने निवडून आलेल्या सभासदांची यादी तीन दिवसांचे आंत जाहिर करावी.

[१९] निवडणूक पंच प्रमुखाने नव्या कार्यकारी मंडळाची बैठक आपल्या अध्यक्षतेखाली ५ दिवसांचे आंत बोलवावी. व या बैठकीत कार्यकारी मंडळाच्या पदाधिका-यांची निवड करावी. मात्र या सभेत निवडणूक पंच प्रमुखाला मत देण्याचा अधिकार रहाणार नाही.

[२०] निवडणूक पंच कोटीने निवडणूकीचा कार्यक्रम निवडणूकीच्या तारखेच्या अगोदर एक महिना जाहिर करावा.

[२१] संस्थेच्या कोणत्याही लोकसभा निवडणूकीस उभे रहाता येणार नाही. व प्रचारही करता येणार नाही.

[२२] ज्या सभासदांचे नॉमिनेशन फॉर्म छाननीच्या वेळी संलग्न संस्थेची कुठलीही बाकी असेल. तर त्यास निवडणूकीस उभे रहाता येणार नाही. [बाकी - कबुल केलेली देणगी, पंच बाब, अधिकृत खात्यापोटी उचल किंवा इतर बाकी.]

[२३] प्रत्येक सभासदाने संस्थेची जी सभासद फी असेल ती प्रत्येक वर्षी भरली पाहिजे.

[२४] संस्थेच्या कार्यक्रमात जी भाषणी विमान सदां महिने रवाना झाली असेल. अशा सभासदांस निवडणूकीस फक्त मतदानाचा अधिकार प्राप्त होईल.

भाग नववा.

घटना उपविधी दुरुस्ती.

[१] प्रचलित घटनेत काही गैरसोयी किंवा त्रुटी वाटू लागल्यास कांही नियमांत दुरुस्ती करता येईल किंवा काही नियम रद्द करता येईल.

[२] घटना दुरुस्ती आमसभेच्या हजार सभासदांच्या २/३ मताधिक्याने करता येईल.

[३] घटना दुरुस्ती करण्यापूर्वी दुरुस्ती करामाची शब्द रचना नोटीसीत नमूद करावयास पाहिजे. मात्र अशी सूचना सभासदांस किमान १५ दिवस अगोदर मिळाली पाहिजे.

[४] घटना दुरुस्तीचे बाबतीत ट्रस्ट मंडळ आपले विशेष अधिकार वापरू शकणार नाही.

(मार्गदर्शक नं. १३) आमसभेच्या घटना नियमांत (अध्याय २) मंडळ मंडळाने (मार्गदर्शक नं. १३) २२/११/२०१३